

## III

## ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «Ἡ ΓΕΡΑΚΙΝΑ»,

. . . Γράφτηκε καὶ στὰ «Σερραϊκὰ Χρονικὰ» (Τόμ. Α'. σελ. 119) ἀπὸ τὸν κ. Νατάλη Πέτροβιτς, στὴν περισπούδαστη Μελέτη του «Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Σεργῶν» ὅτι ἀπὸ τὴν Περιφέρεια Νιγηρίτης προέρχεται τὸ τελευταίως εἰς μεγάλην κλίμακα ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον διαδοθὲν Τραγούδι τῆς Γερακίνας καὶ λοιπὰ ἄλλα πού λέγει ἐκεῖ, σχετικὰ μὲ τὰ κατὰ τύπους τραγούδια καὶ μουσικὴ τους.

Αὐτὸ σημαίνει πὼς, καθὼς ὁ κ. Πέτροβιτς, δὲν γνώριζε καὶ δὲν ἦταν θετικὰ βέβαιος ὅτι τὸ τραγούδι αὐτὸ εἶναι καθαρῶς Νιγηριτικό, βγολμένο (στιχουργημένο καὶ τονισμένο) ἀπὸ τὴν Νιγηριτικὴ Λαϊκὴ Μοῦσα, ἔτσι, ἀσφαλῶς καὶ ὁ πολὺς κόσμος δὲν θὰ ξέρη ἀκόμα τὴν πραγματικὴ καταγωγὴ του καὶ προέλευσι.

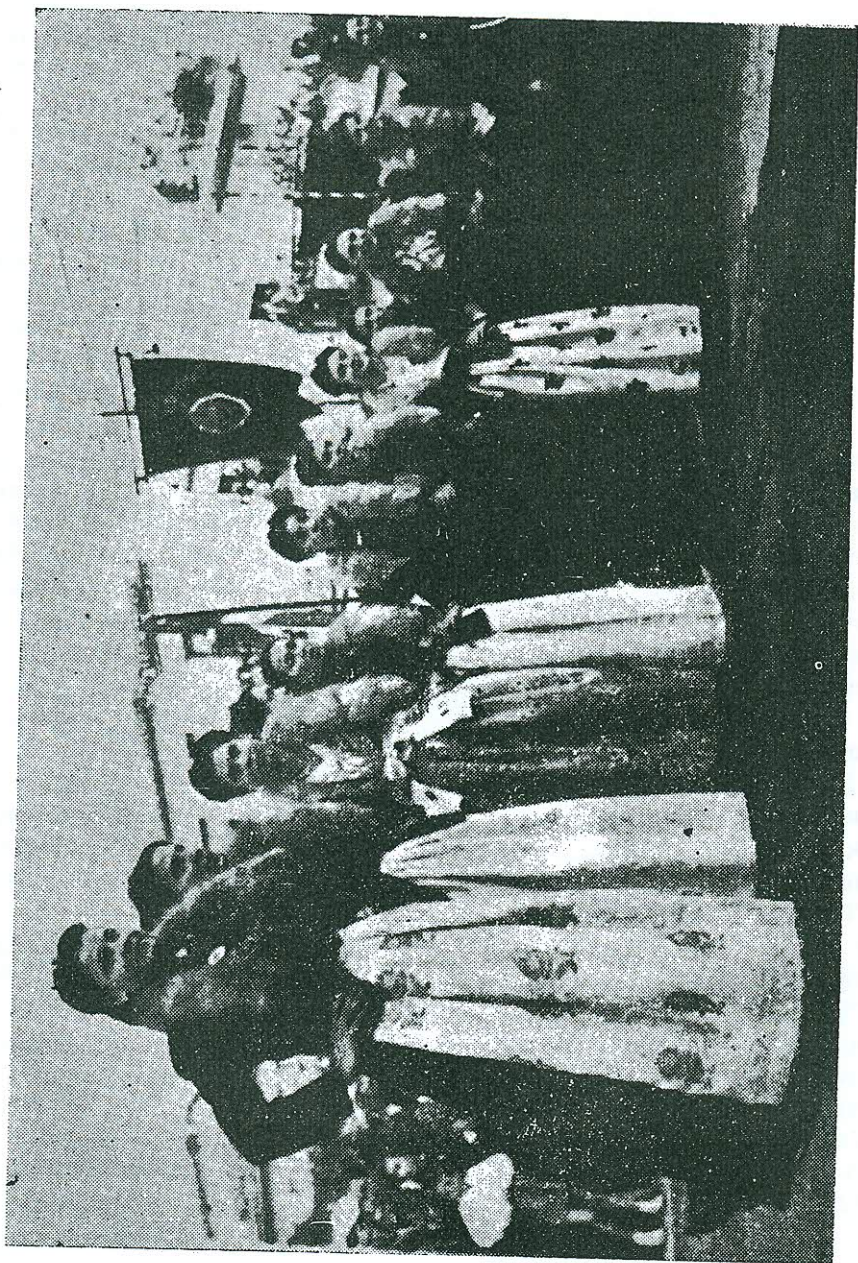
Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, ἂν θὰ λέγαμε, μὲ τὸν ἀπλὸ τρόπο πὸν μποροῦμε, ὅτι ξέρουμε γιὰ τὴν Ἱστορία του καὶ πὸν μὲ τοῦτο νὰ πληροφορούσαμε ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι τὸ τραγούδι αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ τὴν πόλιν μας, τὴν ὁμορφὴ καὶ ξακουστὴ Νιγηρίτα, καὶ ἀπὸ τὴν ἴδιαν αὐτὴν λαμπρὴν στήλην τῶν «Σερραϊκῶν Χρονικῶν», θαρρῶ πὼς δὲν θὰ κάμναμε ἄσχημα, ἀφοῦ θὰ διασκεδάσαμε συγχρόνως καὶ ὅποια ἀπορία καὶ περιέργεια, ὁποθεδήποτε ξανὰ ἐμφανιζόταν.

Γιατί, γιὰ τὸ τραγούδι μας αὐτὸ—εἶν' ἀλήθεια—ἕστερα ἀπὸ τὴν τεράστιαν διαστάσει πὸν πῆρε, τὴ φήμη πὸν ἀπέκτησε, τὴν εὐχαρίστησι καὶ ἐνθουσιασμὸ πὸν προκαλεῖ, καθὼς, κάθε τόσο, ξεχύνονται ἀνὰ τοὺς αἰθέρες, πρὸς ὅλα τὰ ραδιόφωνα τοῦ κόσμου, τὰ λόγια του καὶ ἡ φωνὴ του καὶ ἡ γλυκεῖα μουσικὴ του, ἀμέτρητοι ἦσαν ἐκεῖνοι πὸν θέλησαν νὰ μᾶς τὸ κάμνουν δικό τους, εἴτε ἀπὸ φιλοδοξία καὶ μεγαλεῖο βέβαια, ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ ἐθνικὴν τους ὑπερηφάνειαν, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ κατορθώσουν. Καί. . .

Πράγματι. Μᾶς τὸ ἀπεκάλεσαν Κοζανίτικο, μᾶς τὸ εἶπαν Χαλκιδικιώτικο. Ἄλλοι, πάλι, τὸ νόμισαν ἢ, ἴσως, καὶ τὸ νομίζουν ἀκόμα Ἡπειρώτικο. Καὶ παρουσιάστηκαν ἕνα σωρὸ διεκδικητές. Καὶ ἔγινε ὀλόκληρος δημοσιογραφικὸς ἀγὼνας κάποτε, ἀπὸ τὴν εἰδικὴν στήλην τῆς Ἐφημερίδος «Μακεδονία» τῆς Θεσσαλονίκης τοῦ κ. Βορείου, πού, τότε, ἀναγκάστηκα νὰ πάρω θέσι κι' ἐγώ, κι' ἔτσι ἠσύχασαν καὶ σίγησαν ὀριστικά, ἕστερα, ὅλες ἐκεῖνες οἱ φωνὲς πὸν τὸ ἔλεγον γιὰ δικό τους :

Νὰ τί εἶχα γράψει τότε σχετικῶς, στὴν «Μακεδονία» :

«Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δημοσιεύματός σας, γιὰ τὸ ὄντως ξεσοχὸ δημοτικὸ τραγούδι «Ἡ Γερακίνα», πὸν ὅμως τὸ ἀποκάλεσατε Κοζανίτικο, εἴτε νομίζοντας ὅτι προέρχεται ἀπ' ἐκεῖ, εἴτε γιὰτὶ ἔτσι σᾶς τὸ πληροφορήσε κάποιος, ἔλαβα τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑποχρέωσι κι' ἔρχομαι νὰ σᾶς πληροφορήσω, ὅτι τὸ τραγούδι αὐτὸ εἶναι καθαρῶς Νιγηριτι-



*Νεάνιδες Νιγηρίτας χορεύουσαι με τοπικὸς ἐμφυμασίαις Γερακίνας*

νό, γέννημα-θρέμμα τῆς Νιγρίτας καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μᾶς ἀμφισβητήσῃ τὴν πατρότητά του.

Ναί. Κι' ἂν ζοῦσε ὁ μακαρίτης συνθέτης του καὶ πρωτοτραγουδιστῆς του (δὲν πᾶνε πολλὰ χρόνια πού πέθανε) σᾶς βεβαίω θὰ γελοῦσε μὲ τὴν ψυχὴ του καὶ φυσικὰ θὰ διεμαρτύρετο, γιὰ τὴν παραποίησιν αὐτῆ τῆς ἀλήθειας.

Τὸ τραγοῦδι «ἡ Γερακίνα» ποιήθηκε ἀπὸ μιὰ ἀληθινὴ ἱστορία, ἀκριβῶς ἴδια ὅπως εἶναι ἡ ὑπόθεσίς του, πού συνέβη πράγματι μέσα στὴ Νιγρίτα, μπροστὰ ἀπὸ καμμιά ὄγδονταριά χρόνια περίπου.

Σῶζεται ἀκόμα τὸ πηγάδι τῆς Συνοικίας πού λέγεται «Τσιακαλάδες» καὶ ὑπάρχουν μερικοὶ γέροι καὶ γρηῆς—γερά κόκκαλα, βλέπετε—πού θυμοῦνται τὸ συνταρακτικόν, γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γεγονός, μάρτυρες ἀκόμα τοῦ θαρραλέου ἐκείνου νέου, πού κατέβηκε στὸ πηγάδι, γιὰ νὰ σώσῃ τὴν καλὴν του.

Ἄν πάλι, πῆτε γιὰ Γερακίνας, ἔχουμε καὶ σήμερα πολλὰς μὲ τὸ ὄνομα αὐτό, πού κρατοῦν συγγένεια ἀπὸ τὴν τραγικὴ ἐκείνη νέα.

Μιά, μάλιστα, ἀπ' αὐτές, εἶχε κι' αὐτὴ τὴν τραγικὴ τύχη νὰ σκεπαστῆ ἀπὸ χῶμα (τώρα τελευταῖα τὸ φρικτὸ αὐτὸ γεγονός, πρὸ εικοσαετίας περίπου) καὶ νὰ πεθάνῃ καθὼς πῆγε νὰ βγάλῃ χῶμα, γιὰ νὰ πατώσῃ τὸ Χαγιάτι τοῦ σπιτιοῦ της—ἂν ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς καθαριότητος πού ἐνεργοῦν αἱ χωρικαὶ γυναῖκες στὰ σπίτια τους, κάθε Σάββατο ἀπόγευμα, γιὰ νὰ δώσουν καινούργια ὄψιν στὸ πάτωμα, μαζὺ μὲ τὸ ἀσβέστωμα συγχρόνως πού κάνουν στοὺς τοίχους, ἔνεκα τὴν ἐπαύριο ἡ Κυριακὴ κλπ.—πού καὶ γιὰ δαύτην, ἡ Λαϊκὴ Μοῦσα δὲν ὑστέρησε καθόλου, μὰ τὸ τραγοῦδι της συγχωνεύθηκε μὲ τὸ πρῶτο, κι' ἔτσι τὰ δυὸ μαζὺ ἔκαναν τὸ ἓνα πού τραγουδιέται τώρα, ἀναλόγως τῆς ὑποθέσεως, στὸν ἴδιον σκοπὸ :

Συνθέται φέρονται μιὰ παρέα νέων τῆς ἐποχῆς, τότε, πού ἡ φήμη τους γιὰ τὰ τερπνὰ καὶ εὐχάριστα γλέντια τους, τὸ χιοῦμορ τους καὶ ἡ ἱκανότης τους νὰ σκαρώνουν τέτοιου εἴδους Λαϊκὰ Τραγοῦδια διατηρεῖται καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας σήμερα.

Ἐπειδὴ ἡ δουλειὰ τους ἦταν νὰ πίνουν καὶ νὰ γλεντοῦν, δὲν ἄφιναν νὰ τοὺς ξεφεύγουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους γεγονότα καὶ εὐκαιρίες. Νὰ ἀναφέρω τὰ ὀνόματά τους, πού τὰ ξέρω, τὸ κρίνω περιττό.

Ἐκτοτε τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ἦταν ἀπαραίτητο γιὰ τοὺς συρτοὺς χοροὺς στοὺς γάμους καὶ στίς διασκεδάσεις τοῦ τόπου μας, ὅπως καὶ μερικὰ ἄλλα πού ἔχουμε μεταγενέστερα, πού ἐνδεχομένως καὶ αὐτὰ νὰ πάρουν, κάποια μέρα, διαστάσεις.

Τώρα, πῶς γενικεύτηκε καὶ τραγουδιέται σήμερα παντοῦ, ἦταν κατὰ τὸν τρόπον πού εἶπατε καὶ σεῖς.

Αὐτὸ πάλι, πού σᾶς ἔγραψε ὁ κ. Ἀντῆρχης καὶ τὸ δημοσιεύσατε στὸ σημερινὸ φύλλο τῆς στήλης σας καὶ αὐτὸ σωστό, γιὰτὶ δικά μας ἦταν τὰ παιδιὰ πού τὸ τραγοῦδησαν ἐκείνη τὴν μέρα, καθὼς ὄσα γλύτωσαν ἀπ' αὐτὰ—ὑστερα ἀπὸ τίς ἐκτελέσεις, τὸ στάλισμό τους στὰ περιβόητα στρατόπεδα συγκεντρώσεως τῆς Γερμανίας μὲ τὰ Κρεματόριά τους κ. τ. α.—στὴν ἐπιστροφή τους, μᾶς εἶπαν ὅτι ἔκαναν αὐτὸ τὸ ὑπέροχο ξέσπασμα τῆς ἀθάνατης καὶ ἀδάμαστης ψυχῆς τους».

Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἔτσι ὅπως τ' ἀκοῦμε στὸ Ραδιόφωνο πλέον, ποὺ μᾶς τὸ παραποίησαν, μᾶς τὸ ἀλλάξαν, μᾶς τὸ ἔκαμαν κάπως ἀγνώριμο, μὲ τό, τάχα, πιὸ μοντέρνο, ποὺ θέλησαν νὰ τὸ παρουσιάσουν.

Τὸ τραγούδι μας ἔχει ὡς ἑξῆς :

Κίνησι ἢ Γερακίνα  
 γιὰ νηρὸ κρυὸ νὰ φέρη  
 Σιούμ, ντούμ, ντούμ  
 ντούμ, ντούμ, ντούμ  
 τὰ Μπιλιτζιούκια τῆς βρουντοῦν...  
 Ντούμ, σιούμ ντούμ  
 σιούμ, ντούμ, ντούμ  
 τὰ βραχόλια τῆς βρουντοῦν.

\*  
 \* \*

Κι' ἔπισι μεσ' τοῦ πηγάδι  
 κι' ἤβγαλι φουνὴ μεγάλη  
 Σιούμ, τούμ, ντούμ  
 ντούμ, ντούμ, ντούμ  
 τὰ Μπιλιτζιούκια τῆς βρουντοῦν.  
 Αἱ Σιούμ ντούμ  
 ντούμ, σιούμ ντούμ  
 τὰ βραχιόλια τῆς βρουντοῦν.

\*  
 \* \*

Κι' ἔτριξαν μικροὶ μιγάλοι  
 κι' ἔτριξα κιγὼ καυμένους  
 Σιούμ ντούμ ντούμ κλπ. τῆς πρώτης στροφῆς.

\*  
 \* \*

Σῶπα σῶπα Γερακίνα  
 γὼ θὰ ἔρτου νὰ σὺ βγάλου  
 Ντούμ, σιούμ ντούμ κλπ. τῆς δευτέρας στροφῆς

\*  
 \* \*

Γὼ θὰ ἔρτου νὰ σὺ βγάλου  
 κὶ Γυναίκα θὰ σὺ πάρου.  
 Ντιούμ, ντούμ, ντούμ κλπ. τῆς πρώτης ἢ δευτέρας στροφῆς.

Ὅλα τὰ ἄλλα... ἔρριξε χρυσὸ κορδόνι κλπ. εἶναι παραπανίσια καὶ πρόσθετά (¹).

(¹) Ἐν πάσῃ περιπτώσει, γιὰ ὅποιον θέλει τὴν ἀπάντησι τοῦ κ. Βορείου καθὼς καὶ ὅλη τὴν διενεργηθεῖσα, πάνω στὸ Τραγούδι αὐτὸ δημοσιογραφία, παραπέμπουμε στὶς ἐφημερίδες «Μ α κ ε δ ο ν ί α» τῆς Θεσσαλονίκης τοῦ ἔτους 1951.

Ἐπειδὴ, ὅμως, καθὼς εἶναι φυσικὸ καὶ ἐπόμενο, γιὰ κάθε καλὸ καὶ ὠραῖο, ὅποιο κι' ἂν εἶναι αὐτό, πάντοτε δημιουργεῖται μιὰ κάποια ἀμφισβήτησις, πὺν μὲ τὴν σύγκρισιν κυρίως καὶ τὸν θόρυβον τὸν πολὺ γύρω ἀπ' αὐτό, στὸ βάθος νὰ μένη μιὰ σὰν ἀμφιβολία, ἀκόμα καὶ στὴν πιὸ σίγουρη καὶ χειροπιαστὴ ἀλήθεια, ὅπως πιθανόν, στὸ τραγούδι μας αὐτό, μετὰ ἀπὸ τὸν δημοσιογραφικὸ ἀγῶνα πὺν ἀναφέραμε καὶ γιὰ νὰ διώξουμε πιά καὶ τὴν ἐλάχιστην ἐκείνη καὶ ἀμυδρὰ ἔστω ἀμφιβολία ξαναλέμε, ἀπ' ὅπου—ἐννοεῖται—ὑπάρχει αὐτὴ, ἀρχίζουμε τὴν Ἱστορίαν του, πὺν εἶναι πάνω κάτω ἐτούτῃ :

### ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΓΕΡΑΚΙΝΑ

Πρὶν ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια περίπου ἢ μᾶλλον ἀκριβῶς τὸ 1854, σ' ἓνα μικρὸ χαμόσπιτο τῆς Νιγρίτας, μιᾶς τρομερὰ φτωχῆς οἰκογενείας, γεννήθηκε ἓνα κοριτσάκι, πὺν ὀκτὼ μέρες μετὰ ἀπὸ τὴ γέννησί του τὸ βαφτίσανε καὶ τοῦ δώσανε τὸ παράξενο αὐτὸ ὄνομα Γ ε ρ α κ ί ν α.

Ὅταν τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἦλθε στὸν κόσμον καὶ εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, κανένας, φυσικά, δὲν μποροῦσε νὰ μαντεύσῃ, μηδὲ καὶ αὐτοὶ οἱ θλιβεροὶ γονεῖς του ἀκόμη, ὅτι στὰ δεκάξῃ του χρόνια, τὸ νήπιο αὐτό, θάχε τὴν τραγικὴν τύχην νὰ πέσῃ στὸ πηγάδι καὶ νὰ πνιγῇ καὶ ὅτι ὁ φρικτὸς ἐκεῖνος θάνατός του θὰ γινόταν ἡ ἀρχὴ τῆς Ἀθανασίας του καὶ τὸ παράξενο ὄνομά του τραγούδι αἰώνιο, πὺν θὰ διέσχισε τοὺς αἰθέρες καθημερινὰ καὶ θὰ προφερότανε ἀπὸ τὰ χεῖλη ὅλων ἐκείνων πὺν θὰ τὸ ἀκούανε, σήμερον καὶ πάντοτε.

Στὴ φτώχεια γεννήθηκε ἡ Γερακίνα καὶ φτωχιά μεγάλωνε, ἕως τὴν ἡμέραν πὺν ὁ Χάρος τὴν ἄρπαξε μὲ τὸν τρόπον του αὐτὸν τὸν φοβερόν, τὸν ἄγριον, τὸν ἀνατριχιαστικόν.

Μὰ ἡ Μοῖρα, φαίνεται, δὲν ἤθελε ἡ Γερακίνα νὰ πεθάνῃ. Ἦθελε νὰ ζῇ. Μᾶλλον νὰ ζῇ αἰώνια. Καὶ τὸ κατώρθωσε αὐτό, καθὼς συμβαίνει, μὲ ὅσους εὐνοεῖ αὐτὴ, σὲ κείνους πὺν αὐτὴ θέλει καὶ ἀ γ α π ᾶ.

Ἔτσι, τὸ ἄσημον ἐκεῖνο κορίτσι τῆς φτωχιάς καὶ δυστυχημένης οἰκογενείας, πὺν εἴπαμε, ἡ Μοῖρα θέλησε νὰ τὸ ἀφίσην ἀνάμεσά μας πάλι, ὄχι ὅμως μὲ τὸν οἶκτον πὺν προκαλοῦσε ἡ φτωχιά καὶ ἡ ταπεινὴ του καταγωγὴ, ἀλλὰ μὲ τὸν θαυμασμὸν γιὰ τὴν ἐξαίσιαν ὁμορφίαν του καὶ τὸ ἱερὸν ἐρωτικὸν του αἶσθημα, τὸ ἀγνό, τὸ θεῖον, τὸ μυστικόν, καὶ γιὰ τὴν λίγην ζωὴν του, μὲ ἓνα φλογερὸν ὑπέροχον τραγούδι, γιὰ ὅλην μας τὴν ζωὴν.

Ἐργατικοὶ ἦσαν οἱ γονεῖς τῆς Γερακίνας καὶ μὴ ἔχοντας δικὰ τους χτήματα, ξενοδούλευαν σὲ ἀγροτικὰς δουλειὰς ἄλλων, φροντίζοντας ὅμως, ὅσο μποοῦσαν, στὸ καλὸν μεγάλωμα τοῦ μονακριβοῦ τους αὐτοῦ παιδιοῦ.

Μὰ μιὰ μέραν—ἀποφράδα μέραν—καλοκαιριάτικῃς μπόρας, ἓνα ἀστροπελέκι χτύπησε θανάσιμα τὸν Πατέρα ἐκεῖ πὺν ἐργαζότανε στὸ χωράφι καὶ τὸν ἔστειλε στὸν ἄλλον κόσμον γιὰ πάντα.

Κι' ἔμεινε ἡ Γερακίνα ὀρφανή, μὲ μόνη προστασία τὴ Μάννα της.

Καὶ περίεργο τρώντι: Ὅτι παρ' ὅλη τὴ δυστυχία καὶ ἀνέχεια, παρ' ὄλες τὶς στερήσεις πού εἶχε τὸ παιδί αὐτό, ἀπὸ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ πού ἀποζητοῦσε ἡ τρυφερὴ ἡλικία του, ἐντούτοις μεγάλωνε ξεαίρετα καὶ κάθε τόσο ἔδειχνε ὄλες τὶς χάριτες καὶ ὁμορφιές πού ἡ φύσις τὸ κοσμοῦσε καὶ τὸ προικοῦσε.

Ἔτσι στὴν ἡλικία τῶν δεκαἕξι του χρόνων, ἦταν κοπέλλα, καθὼς διαθρυλεῖται, θαυμαστή, καστανόξανθη, ψηλὴ, βεργολυγερὴ, μὲ μεγάλα κατὰμαυρα μάτια, φρύδια κοντυλιένια, χεῖλη κερασιένια, μιὰ ὁμορφιά ἐκθαμβωτικὴ, πού ἔνα σωρὸ μνηστῆρες τῆς ἐποχῆς, τὴν εἶχαν βάλει στὸ μάτι.

Μὰ καὶ ἡ Γερακίνα, μὲ τὴν ἀνθησι τούτη τῆς ἡλικίας της, ἔνοιωσε κι' αὐτὴ μέσα της, ἕνα παράξενο αἶσθημα, ἕνα κέντημα στὴν καρδιά της, πού, λὲς καὶ τὴν εὐχαριστοῦσε καὶ τὴν δυσαρεστοῦσε μαζί, χωρὶς ὅμως πουθενὰ νὰ τολμᾷ νὰ τὸ πῆ, νὰ μάθῃ, νὰ πληροφορηθῆ τί εἶναι, μήτε ἀκόμα καὶ στὴ Μάννα της. Κι' ἦταν, ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, πάντα σὰν ἀφηρημένη λίγο, πάντα σὰν συλλογισμένη πολύ.

Ἄπ' ὄλους τούς πολλούς νέους, ἕνας κατώρθωσε νὰ κλέψῃ τὴν ματιά της, γιὰ νὰ αἰσθανθῆ παρευθύς, κάτι σὰν λαβωματιὰ στὴν καρδιά του. Μετά, ξανά, τίποτε. Μὰ καὶ τὸ παιδί αὐτό, ἀπὸ τότε, πονοῦσε ἴδια καὶ ἀπαράλλαχτα, ὅπως καὶ ἡ ἡρωὶς μας αὐτὴ, ἡ ὁποία, ἀκριβῶς ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμή, εἶχε νοιώσει τὸν ἀλλοιώτικο ἐκεῖνο χτύπο πού ἔκανε ἡ καρδιά της πιά.

Πέρασε καιρὸς πολὺς πού ζοῦσε ἔτσι, σκεπτικὴ, συλλογισμένη, ἀφηρημένη, μὰ πάντοτε χαμογελαστή, ὀλοπρόθυμη, ἐργατικὴ: πάντοτε ἀναφοκοκινισμένη, πάντοτε ντροπαλή.—Βοηθοῦσε στὶς ξενοδοιεῖς τὴν μητέρα της πού ἦταν γι' αὐτὴν τὸ καμάρι, ἡ χαρὰ καὶ ἡ παρηγοριά της, γι' αὐτὸ καὶ ἡ καπερὴ ἐκείνη γυναίκα, φρόντιζε ὅσο μποροῦσε γιὰ τὴν μοναχοκόρη της, ὥστε, στὴν ἡλικία πού βρισκόταν, νὰ μὴν τῆς λείπῃ τίποτε, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰ στολίδια πού ἀπαιτοῦσε ὁ συρμὸς τῆς ἐποχῆς.

Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τῆς Γερακίνας τὰ χέρια δὲν ἔλειπαν οὔτε τὰ Μπιλτζιούκια (βραχιόλια), ἔστω εὐτελοῦς καὶ ἀσήμαντης ἀξίας, ὥστόσο ὅμως πού φαίνόντουσαν ἀστραφτερὰ καὶ βαρύνιμα ἀπὸ τὴν ξωτικὴ ὁμορφιά της.

Γι' αὐτό, μάννα καὶ γειτονιά, ἀλλὰ καὶ ὅσοι τὴ βλέπανε, καμαρώνανε τὸ κορίτσι αὐτό, γιὰ τὴ χάρι καὶ γοητεία πού προξενοῦσε, πού σκορποῦσε, πού ἄφινε.

Καί, καί! Ξημέρωσε μιὰ μέρα—κάλλιο γιὰ τὴν δύσμοιρη τούτη κοπέλλα νὰ μὴν ξημέρωνε ποτὲ—ἡ 6η Αὐγούστου 1870, ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως: Ὁρα ἀκριβῶς πού θὰ στρώνανε τραπέζι, γιὰ νὰ τρώγανε—μάννα καὶ κόρη—τὸ ἀρτίσιμο φαγητό τους, ὕστερα ἀπὸ πέντε μέρες δεκαπενταυγουστιάτικης νηστείας καὶ γιὰ νὰ εἶχανε φρέσκο καὶ κρύο νερὸ πηγαδί-

σιο καί, μέχρις οὗτου ἢ μάννα θὰ κένωνε στό κοινὸ πιάτο τὸ φαγητό, πῆρε τὸ σταμνί της ἢ Γερακίνα νὰ πάη νὰ τὸ γεμίση.

Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ, τὰ πηγάδια δὲν ἦσαν ὅπως σήμερα—ὅπου ὑπάρχουν αὐτὰ—τσιμενταρισμένα στὴ βάση, καθὼς ἐπίσης μὲ τσιμεντένιο ἢ πέτρινο γῦρο, στενὰ στό στόμιο ἢ καὶ ἐντελῶς κλειστά, πού ἢ ἀντλησις πιά γίνεται μὲ τουλούμπα (ὕδραντλία) ἢ ἀπλῶς μάγγανο κλπ.

Τὸ πηγάδι, στό ὁποῖον πῆγε ἢ κοπέλλα νὰ βγάλῃ νερό, πρῶτα-πρῶτα ἦταν βαθὺ ἕως εἴκοσι μέτρα καὶ μὲ νερὸ ἄφθονο κι' ὕστερα τὸ στόμα του ἀνοιχτὸ πολὺ μὲ σταυρώματα στὴ βάση ἀραδιασὰ ξύλινα, πού ἄφιναν μεγάλο καὶ ἐπιφοβο ἀνοιγμα. Τὸ δὲ πιὸ δυσάρεστο, ὁ γῦρος τοῦ στομίου του ἦτο ἐπίσης ξύλινος καὶ πολὺ χαμηλός, σχεδὸν λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ γόνυ καὶ ἢ ἀντλησις γινόταν μὲ τὰ χέρια. Ἔτσι, ρίχνοντας κανεὶς τὸν κουβᾶ καὶ ἀν αὐτὸς τύχαινε ἰδίως νὰ εἶναι καὶ κάπως μεγάλος, χωρώντας ἀρκετὸ βάρος νεροῦ, μὲ τὸ παραμικρό, τυχόν, χάσιμο τῆς ἰσορροπίας, κατὰ τὸ τραβηγμά του πρὸς τὰ πάνω, μπορούσε ὁ τραβηχτὴς νὰ βρεθῇ στό πηγάδι, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβαινε καθόλου.

Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ τὴν τραγικὴ νέα. Εἴτε γιὰτὶ ὁ κουβᾶς ἔπιασε κάπου μέσα στό νερὸ καὶ καθὼς τραβήξε ἀπότομα γιὰ νὰ τὸν ἀνασύρῃ, τραντάχθηκε κι' αὐτὴ καὶ ἔχασε μὲ τοῦτο τὴν ἰσορροπία της, εἴτε γιὰτὶ ἀπὸ τὴν ἀφηρημάδα της καὶ λοιπὰ πού εἴπαμε, ἔκανε καμμιά ἀδέξια κίνησι, τὸ γ ε γ ο ν ὀ ς εἶναι ὅτι, ρίχνοντας τὸν κουβᾶ καὶ τραβώντας τον πρὸς τὰ πάνω, ἔγειρε ὀλόκληρη καί, ἔτσι τὴν εἶδαν νὰ πέφτῃ μέσα, μὲ μιὰ σπαρακτικὴ, πού πρόλαβε νὰ βγάλῃ, φωνή.

\*  
\* \*

Ἐτρεξαν οἱ γείτονες φυσικά, ἀπὸ τὰ γύρω σπίτια,—θόρυβος, φωνές, κακό—, ἔτρεξε καὶ ἢ χαροκαμένη μάννα καὶ ὅλος ὁ κόσμος τῆς μικρῆς τότε Νιγρίτας, καθὼς τὸ γεγονὸς ἀστραπιαίως διαδόθηκε παντοῦ καὶ στό πιὸ ἀκρυνὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ. Ἐτρεξαν μικροὶ μεγάλοι, ὅπως λένε καὶ οἱ στίχοι τοῦ τραγουδιοῦ, καὶ ἀνάμεσα σὲ ὅλους καὶ ὁ νέος ἐκεῖνος, ὁ πληγωμένος ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴν ματιά της

Κάποιος, ἐννοεῖται, ἔπρεπε νὰ χωθῇ στό πηγάδι, γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ κορίτσι, ζωντανὸ ἢ πεθαμένο. Καὶ ὁ κάποιος αὐτὸς ἦταν ὄχι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἠρωϊκὸ ἀγαπητικὸ της.

Τὸν δέσανε μὲ σχοινὶ γερό. Τὸν κατεβάσανε κάτω. Πῆρε, τὴν ἔδεσε. Ἐκεῖνος ἤξερε πῶς! . . μὲ τί κουράγιο, μὲ τί ὕψος, μὲ τί ἀγωνία, μὲ ποιά συγκινητικὰ συναισθήματα, μπροστὰ στό φοβερὸ καὶ φρικτὸ θέαμα . . μὲ τί ψυχραιμία, μὲ πόση γενναιοῦτητα, μπροστὰ στὸν σπαρακτικὸ καὶ ὀλέθριον ἐκεῖνον πόνον του.

Τράβηξαν τὸν νέο πρῶτα, ἀλλὰ λιπόθυμο, μισοπεθαμένο. Τράβηξαν καὶ τὴν Γερακίνα ὕστερα, μὰ πεθαμένη, πνιγμένη, ν ε κ ρ ή !

Τὸ θλιβερὸ αὐτὸ γεγονός ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ συνταρακτικὰ γιὰ τὴν μικρὴ τότε κοινωνία τῆς Νιγρίτας.

Θρῆνοι καὶ ὄδυρμοὶ καὶ φωνές σπαρακτικῆς ἀκούονταν ἀπὸ παντοῦ, ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους, ἀπὸ νέους καὶ νειές, ἀπὸ γέρους καὶ παιδιὰ, πού ἔκλαιγαν καὶ ὀλόλυζαν πονεμένα.

Τὴν πῆγαν στὸ σπίτι της καὶ τὴν ἄλλαξαν σὰν νύφη.

Τὴν στόλισαν μὲ φλουριά, μὲ ξαλφές, μὲ λουλούδια.

Τῆς ἔβαλαν ψιμίδια στὸ πρόσωπο. Τῆς γέμισαν ἀπὸ βραχιόλια τὰ χέρια καὶ τὴν συνώδεψαν στὴν τελευταία της κατοικία πάνθημα, ἔτσι ὅπως εἶχε συγκεντρωθῆ ὄλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος, μὲ γόους, μὲ κοπετούς, μὲ σπαραγμό.

Ἡ Γερακίνα ἦ βεργολυγερὴ, ἦ μαυρομάτα, τὸ καμάρι τῆς γειτονιάς, τὸ στολίδι τοῦ φτωχοῦ σπιτιοῦ, τὸ καύχημα καὶ ἡ παρηγοριὰ τῆς πολυβασανισμένης μάνας, δὲν ὑπῆρχε π ι á. Τὴν σκέπασε τὸ χ ῶ μ α. Καὶ ὁ λυποθυμισμένος νέος, βαριὰ πεσμένος στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου, ψηνόταν στὸν πυρετὸ—τραγικὸ μοναχοπαῖδι κι' αὐτός, ἄλλης φτωχιάς καὶ δυστυχημένης οἰκογενείας—ὥσπου ὁ πυρετὸς αὐτός, ἀπὸ τὴν πούντα πού ἄρπαξε στὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ, καθὼς τόσο πολλὴ ὥρα ἔμεινε ἐκεῖ βρεγμένος καὶ ἀπὸ τὴν πελώρια ψυχικὴ του συγκίνησι βαλαντωμένος, πέθανε ἀπὸ χτικιό, ὅπως τότε λέγανε τὴν φυματίωσι—καλπάζουσα προφανῶς—μετὰ τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὸν χαμὸ τῆς ἀγαπημένης του.

Ἐδῶ μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ὁ Χάρος ἔδειξε ὅλη τὴν σκληρότητά του : Ἄδιάφορος, ἀσυγκίνητος, δολοφόνος, ἔκανε σωστὸ ρημαδιό.

Ἡ μάνα τῆς Γερακίνας, μὴ μπορῶντας νὰ ἀντέξῃ στὸ βάσανο, ἀφοῦ ἔζησε ἓνα χρονικὸ διάστημα, σὰν παρατουνοῦ της (τρελλή) μὲ τὴν προστασία καὶ τὶς ἐλεημοσύνες τῶν γειτόνων, ἔπεσε μιὰ νύχτα χειμωνιάτικη στὸ καταπαγωμένο χαγιάτι τοῦ χαροκαμένου σπιτιοῦ της ἀπ' ὅπου τὴν σήκωσαν νεκρή.

Τοῦ ἀγοριοῦ πάλι οἱ γονεῖς κακοὶ κακῶς πέθαναν καὶ κεῖνοι, ἀπὸ τὴν μεγάλη τους ἀπελπισία, μετὰ ἀπὸ λίγα χρόνια, λησμονημένοι καὶ ξεχασμένοι ὕστερα, ὀλότελα. Ἔτσι ἔσβησαν αἱ δυὸ οἰκογένειες, πού, ἀνεξάρτητα τῆς φτώχειας καὶ τῆς δυστυχίας, ζοῦσαν καὶ ὑπῆρχαν, μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὸ καμάρωμα στὰ δυὸ αὐτὰ—γιὰ τὴν κάθε μιὰ—πολυαγαπημένα τους βλαστάρια, πού—ποιὸς ξέρει!—πόσα δὲν θὰ ἔκαμναν χαρούμενα ὄνειρα καὶ πόσες δὲν θὰ ἔτρεφαν ὠραῖες σκέψεις γι' αὐτὰ, μὰ πού ὁ Χάρος τὰ θ έ ρ ι σ ε, θέρισε ὄλους κυριολεκτικῶς.

Ἀφοῦ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ δυὸ αὐτὲς οἰκογένειες ἔσβησαν, δὲν ἄφισαν, δυστυχῶς, καὶ κανέναν ἀπόγονον ἄλλον, πού νὰ κρατᾷ ἀπ' εὐθείας σήμερα.



Γι' αὐτὸ καὶ ἐκεῖνοι οἱ λίγοι συγγενεῖς τους τότε, τόσο ἀπομακρυσμένοι στὸ διάστημα, ὥστε κανένας ἀπ' αὐτοὺς νὰ μὴν βρῆσκειται, σὰν γνήσιος πιά, τῶν τραγικῶν καὶ μοιραίων ἐκείνων ἀνθρώπων. Ὅμως, ἔστω καὶ οἱ μακρυνοὶ αὐτοὶ συγγενεῖς διετῆρησαν τὸ ὄνομα ἐν τῷ μεταξὺ καὶ γι' αὐτὸ αἱ πολλὲς Γερაკίνας πού ἔχουμε, καθὼς στὰ προηγούμενα ἀναφέραμε.

Τώρα, γιὰ ὅποιον τυχὸν ἀμφιβάλλη, γιὰ τοῦτα πού γράψαμε, νομίζοντας τα γιὰ παραμῦθι, ἀντὶ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἔτσι ὅπως συνέβη, καὶ τάχα ὅτι σοφιστήκαμε πρόσωπα καὶ διαπραγματευθήκαμε ὑπόθεσι φανταστική, λέμε, ὅτι κάποιος θὰ ὑπάρχη ὁπωσδήποτε, πού νὰ θυμᾶται ὅλα αὐτὰ καὶ μὲ βεβαιότητα ἀποτεινόμεθα, φυσικά, στοὺς ἠλικιωμένους τῆς Νιγρίτας, πού ἀνάμεσα στοὺς λίγους ὑπέργηρους πού βρῆσκονται ἀκόμα στὴ ζωὴ, ἀνδρας αὐτὸς ἢ γυναῖκα, νὰ θέλῃ νὰ εἶναι ὁ ἀψευδῆς μὲ τὸ μέρος μας, μάρτυς.

Γιατί, θέλουμε νὰ πιστεύουμε, πῶς στὴ μνήμη αὐτῶν μέσα, θὰ εἶναι διατηρημένο ἀκόμα, τὸ ὄνομα ἢ ἡ οἰκογένεια ἐνὸς κάποιου Ροκάνη, πού εἶχε τὴν κατοικία του στὴν ἀκραία-ἀκραία γωνία τῆς Συνοικίας Τσιακαλάδες πέρα-πέρα στὸ τελευταῖο τότε σπίτι, πού γιὰ νὰ τὸ προσδιορίσουμε καλύτερα, ἐκεῖ ὅπου ἔως κάποτε ἔνα χαμοσπιτάκι, ἰδιοκτησίας ἄλλοτε τῆς οἰκογενείας Μπαλιτήρα, πού μὲ τοὺς τελευταίους Πολέμους θαρρῶ, ἐξαφανίστηκε ἐντελῶς.

Ἐπίσης ὁ ὑπέργηρος αὐτός, θὰ θυμᾶται μιὰν ἄλλη οἰκογένεια μὲ τὸ ὄνομα Γκουντίνου, ἀπὸ τὴν ἴδια συνοικία Τσιακαλάδες καὶ αὐτὴ, μὰ ἀπὸ τὴν ἀντίπερη πλευρά, ἐκεῖ πρὸς τὸ ὑψηλότερο ἀκραῖο σημεῖο.

Ἀπ' αὐτές, λοιπόν, τὶς δυὸ ξεκληρισμένες, πού εἶπαμε οἰκογένειες, προήρχοντο οἱ δυὸ μας ἥρωες, ἡ Γερακίνα ἀπὸ τὴν πρώτη καὶ τὸ ἀγόρι ἀπὸ τὴν δεύτερη, πού τὸ ὄνομά του ἦτανε Τριαντάφυλλος.

Ὅσο γιὰ τὸ πηγάδι, εἶναι καὶ αὐτὸ ἔως τὰ σήμερα ὑπαρχτὸ καὶ γνωστὸ, μὰ μὲ ἄλλη ὀνομασία, ὡς «Ματζικύνη Πηγάδι», τὸ ὁποῖον μάλιστα καὶ ἐξυπηρετεῖ ἀναλόγως, τὴν συνοικία ἀκόμα.

Βέβαια τότε μετὰ τὸν πνιγμό, εἶχε σκεπαστῆ γιὰ ἓνα ἀρκετὰ μακρὸ χρονικὸ διάστημα. Μετὰ ὅμως ἀνοίχτηκε πάλι, ξεγλύστηκε πού λέμε, καὶ ἀφοῦ καθαγιαστικῆ, ἄρχισε ξανὰ τὸ ἀντλημα νεροῦ, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ, στερεωθήκανε καλύτερα τὰ σταυρώματά του, κι' εἶχε κάπως ψηλώσῃ τὸ στόμιό του καὶ στενέψῃ τὸ ἀνοιγμά του.

Κατόπιν, μὲ τοὺς Πολέμους πού συνέβησαν στὸ διάστημα, καὶ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, τὸ πηγάδι αὐτὸ πότε σκεπαζόταν ἰδίως ὅταν ἔπεφτε κανένα ζῶο μέσα καὶ πότε ξανανοιγόταν, καὶ μὲ τούτην τὴν ἱστορία του, σώζεται ἔτσι, ὥστε καὶ τὶς προάλλες ἀκόμα, νὰ πέσῃ μιὰ ἀγελάδα, ἐνὸς φτωχοῦ, πάλι ἀγρότου, μὰ πού ἡ ἀγελάδα αὐτὴ, τυχαρότερη ἀπὸ τὴν Γερακίνα, κατορθώθηκε νὰ ἀνασυρθῆ ζωντανή.

Καὶ αὐτὰ μὲν ὄσον ἀφορᾷ γιὰ τὴν Ἱστορία τῆς Γερακίνας, συνεχίζουμε δὲ καὶ μὲ τοῦτα.

#### ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Η ΥΠΟΘΕΣΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Πρὶν ἀπὸ ὀγδόντα χρόνια σχεδόν, ἢ παρῆα τῶν Γλεντζέδων ποὺ ἀναφέραμε καὶ ποὺ δὲν ἦσαν ἄλλοι ἀπὸ τοὺς, Δ. Καμλιώτην, Βασ. Ζᾶχον ἢ Γκαβόν, Εὐάγγ. Γκέτσιον Ἀποστολοῦδαν Οἰκονόμου, Νικόλ. Θηλυκόν, Γεωργ. Τσερκέζην, Ἀντριὰν Ντίναν καὶ ἄλλους, ποὺ ἡ φήμη τους γιὰ τὰ τερπνᾶ καὶ εὐχάριστα γλέντια τους, ξαναλέγω, διαθρυλοῦνται ἕως τὰ σήμερα, κάποιο βράδν Κυριακῆς, διασκεδάζανε στὸ μοναδικὸ τότε Κέντρο - Καφενεῖο τοῦ Καμήλιαλη, ποὺ καὶ ὁ ἰδιοκτῆτης του, συνομήλικός τους, ἦτανε παρῆα τους.

Ἐκεῖνο τὸ βράδν, καὶ πάνω στὴ διασκέδασι, κάποιος ἀπ' αὐτούς, θυμήθηκε τὸ περιστατικὸ τῆς Γερακίνας ποὺ συνέβη—καθὸ πρόσφατο—καὶ τὸ διηγότανε μὲ ὅλες του τὶς λεπτομέρειες εἰς ἕναν νεοφερμένον στὴν παρῆα, ἀπὸ τὴν Καβάλα, φίλο τους.

Τότε, ἕνας ἄλλος ἀπ' αὐτούς ποὺ διεκρίνετο περισσότερο γιὰ τὸ πνεῦμα του καὶ γιὰ τὶς στιγμιαῖες πηγαῖες ἐμπνεύσεις του καὶ συγκεκριμένα ὁ Ἀντριὰς Ντίνας (λίγα χρόνια εἶναι ποὺ πέθανε) γιὰ περισσότερο κέφι καὶ εὐθυμία τὴν ὥραν ἐκείνη μὰ καὶ γιατί, ξέροντας καλὰ τὴν Γερακίνα, τὰ κάλλη της, τὴν ὁμορφιά της, τὸν ἔρωτά της καὶ τὸν τραγικὸ, ποὺ διηγηθήκαμε, θάνατό της, ἄρχισε νὰ σιγοτραγουδᾷ τὰ λόγια τῶν στίχων, ποὺ γράψαμε, πάνω σὲ μουσικὸ σκοπὸ ποὺ ἐπενόησε καὶ αὐτὸν τότε ἀμέσως.

Ἡ χαρὰ τῶν ἄλλων, καθὼς ἄκουσαν τὸ τραγούδι, προκάλεσε φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐθύς ἀπὸ ὄλα τὰ στόματα τοῦ κύκλου τῆς παρῆας ἄρχισε νὰ τραγουδιέται αὐτὸ φωναχτὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὸν ρυθμὸ νὰ σηκωθοῦν ὄλοι καὶ νὰ πιαστοῦν καὶ νὰ τὸ βάλουν στὸ χορὸ.

Αὐτὸ ἦταν. Ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμῆ, ἡ ἄσημος καὶ τραγικὴ Γερακίνα, ὡς τραγούδι καὶ ὡς χορὸς, μπῆκε, πλέον, στὴν Ἀ θ α ν α σ ί α.

Ἔτσι, λοιπόν, πρωτοστιχοιουργήθηκε καὶ πρωτολανσαρίστηκε, ἄς ποῦμε, τὸ τραγούδι τῆς Γερακίνας καὶ ἔτσι μετὰ κυκλοφόρησε μέσα στὴν Πόλι, ποὺ τ' ἄρπαξαν ὄλα τὰ στόματα καὶ ὅλες αἱ παρῆες τῶν Νέων καὶ ἔγινε τραγούδι πιά κοινό, καὶ ἔγινε τραγούδι κτῆμα ὄλων.

Μετά, σὲ κὲ κάθε Γάμο, Χαρὰ, διασκέδασι, τὸ τραγούδι αὐτό, τονισμένο κατὰ τὸν γνωστὸ τρόπο, δηλαδὴ καὶ νὰ χορεύεται συρτά, ἦταν τὸ σουξέ, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, μεταξὺ ὄλων τῶν ἄλλων εὐθύμων καὶ τοῦ γλεντιοῦ τραγουδιῶν.

Γιὰ πολλὰ χρόνια, ἔμεινε στενά, ὡς τοπικὸ τραγούδι τῆς Νιγρίτας, χωρὶς καθόλου νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Πόλεως καὶ μονάχα ὡς τραγούδι τῶν Γάμων ἰδίως. Στους ξένους ὅμως πάντα, καὶ σὲ ὄσους τὸ πρωτοάκουαν, προκαλοῦσε ἐντύπωσι καὶ ἔκαμνε μεγάλη αἴσθησι.

Τότε πάλι, μὲ τοὺς πολέμους τοῦ 1912—13 καὶ μὲ τὸν Α΄ Παγκόσμιον ἐν συνεχείᾳ, ὅσος στρατὸς πέρασε ἀπὸ τὴν Νιγηρίτα, φαντάροι ἀξιωματικοί, ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα τῆς ἐποχῆς, μαζὺ μὲ τὰ ἐμβατήρια καὶ τὰ θούρια, ἄκουαν καὶ τὸ τραγούδι αὐτό, πὺν τοὺς ἐνθουσίαζε περισσότερο. Ἔτσι καὶ στὸ πέρασμα ἐκείνων τῶν χρόνων, ἡ Γερακίνα ξαναζοῦσε μαζὺ μας, μαζὺ καὶ μὲ κάθε περαστικό, πὺν λίγο ἢ πολὺ μάθαινε καὶ γιὰ τὴν ἱστορία τῆς.

Τέλος, κατὰ τὸ 1934 ἢ 1935, ἂν δὲν μὲ ἀπατᾶ ἡ μνήμη, μιὰ σπουδαία καὶ περίφημη Γυμνάστρια τοῦ Γυμνασίου Σερρών, Δ)νὶς τότε, ὀνοματὶ Κραμβῆ, καθὼς συνέβη, φαίνεται, νὰ ἀκούσῃ τὸ τραγούδι αὐτὸ καὶ νὰ τῆς κἀνῃ αἴσθησι μεγάλη καὶ ἐντύπωσι τρανὴ καὶ σὰν εἰδικὴ Χορογράφος τ' ἄρπαξε καὶ τὸ χοροέγραψε. Μὲ τὴν συνεργασία δὲ τοῦ ἀρίστου ἐπίσης Καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς καὶ Ὡδικῆς τοῦ αὐτοῦ Γυμνασίου Σερρών Ἰωάν. Βαῖου, τὸ ἐμελοποίησαν ἀναλόγως καὶ τὸ πρόσφεραν ἔτσι ὅπως ἀκούεται σήμερα ἀπὸ ὅλους τοὺς Ραδιοφωνικοὺς Σταθμοὺς, ὡς Σχολικὸ Χορευτικὸ Τραγούδι, γιὰ Σχολικὰς ἐπιδείξεις καὶ ἄλλας Σχολικὰς ἐορτὰς καὶ τελετὰς, πρὸς ὅλα τὰ Γυμνάσια καὶ Σχολεῖα τοῦ Νομοῦ, μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα δικά τῆς ἐμπνευσμένα καὶ ἐξαιρετὰ Τραγούδια καὶ Χορογραφήματα, ὡς μεταξὺ ὄλων καὶ τὸ ὑπέροχο...

ᾠ! Σέρραι μας περήφανη  
Μέσ' τὴ Μακεδονία κλπ.

Ἔτσι ἔγινε καὶ ἐπικράτησε ἡ Γερακίνα μας ἔκτοτε, ὡς ὁ καλύτερος καὶ ὁ πλέον γραφικὸς καὶ ἀξιοθαύμαστος Σχολικὸς Χορὸς εἰς ὅλα τὰ Σχολεῖα τῆς Μακεδονίας καὶ ἀσφαλῶς ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, καθόλου δὲ ἀπίθανο καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἀπανταχοῦ ὅπου θὰ βρισκῶνται τοιαῦτα.

Ἄρα, ἐκείνη ἡ παρέα τοῦ 1875 ἦταν πὺν ἐστιχούργησε, ἐμελοποίησε καὶ πρωτοτραγούδησε τὸ θαυμαστὸ καὶ παγκόσμιον πᾶ αὐτὸ Τραγούδι, ἀφοῦ, εἶναι γνωστὸ, ὅτι ἀντιλαλήθηκε, τελευταῖα, καὶ στὰ βουνὰ τῆς Κορέας καὶ ἂν δὲν τὸ τραγουδοῦν τώρα καὶ οἱ Κορεάτες, καὶ ἡ Γυμνάστρια Κραμβῆ καὶ ὁ Καθηγητὴς Βαῖου, πὺν μᾶς τὸ ξάπλωσαν παντοῦ, ὀλοῦθε, ὅπου ἀκούεται σήμερα, στὴ Γῆ, στὶς Θάλασσες, στοὺς Αἰθέρες.

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ Ἱστορία τοῦ Τραγουδιοῦ, πὺν μὲ τὰ λίγα αὐτὰ πενιχρὰ λόγια κατωρθώσαμε νὰ τὴν ποῦμε.

Ὅσο γιὰ μένα, ἀπὸ ποῦ ἔμαθα καὶ ξέρω τοῦτα πὺν ἔγραφα ἔτσι, ἄσχημα ἢ καλὰ, ὀμολογῶ, ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ Παπποῦ μου Νικ. Θηλυκοῦ, πὺν ἦταν ἀπὸ τοὺς Νέους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ μέλος τῆς παρέας πὺν τὸ πρωτοτραγούδησε καὶ τὸ πρωτοχόρεψε καὶ πὺν πάντοτε μοῦ τὸ ἐτραγουδοῦσε, ὡς τὴν ἡμέρα πὺν πέθανε—23 Μαρτίου 1922—καὶ πὺν

στὴν Ἱε ρ ῆ Μ ν ῆ μ η αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκλιπόντων ἄλλων φίλων του,  
ἄ φ ι ε ρ ῶ ν ω αὐτά.

Γιὰ τὰ ἄλλα μας Τραγοῦδια, τοῦ Γκιόργκα, τοῦ Μήλιου, τῆς Αὐγε-  
νιῶς τοῦ Κουκουσιούρα, τοῦ Τζιουτζιά, τοῦ Μανώλα, τοῦ Ντουντόρη καὶ  
Μακρούλακα, θὰ γράψω αὐτὰ καὶ γιὰ τὸ καθένα ξεχωριστὰ τὴν Ἱστορία τους  
συνέχεια, σὲ ἄλλα μου, αὐτοῦ τοῦ εἴδους, σημειώματα.



*Τοπικαὶ ἀνδρικοὶ ἐνδυμασίαι  
πρὸ τοῦ 1912 περιοχῆς Μπέλλες  
(Βλέπε σχετικὴν μελέτην κατωτέρω)*